

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 6. desember 2017

45. tölublað | 11. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
YACHT-MASTER 40

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Vill fá íslenskan iðnað á hærrí stall

Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri SI, skorar á stjórnvöld að taka þátt í frekari uppbyggingu íslensks iðnaðar. Breyta þurfi viðhorfum gagnvart innkaupum ríkisins, iðnmenntun og bæta samkeppnisstöðuna. » 6, 7

FRÉTTABLAÐIÐ/EYBÓR

»2
Móðurfélag 10-11 að kaupa 51% í Eldum rétt
Eignarhaldsfélagið Basko er að ganga frá kaupum á meirihluta í fyrirtækinu Eldum rétt. Velta fyrirtækisins meira en fjórfaldaðist í fyrra og var um 570 milljónir króna.

»4
Kaldi sker sig frá hinum örbrugghúsum
Þrjú af sex rötgrónum örbrugghúsum landsins hafa aldrei verið rekin með hagnaði. Elsta brugghúsið, Bruggsmiðjan Kaldi á Ársskógssandi, er einnig það arðbærasta.

»10
Vinnustaður er námsstaður
„Ekki er langt síðan mikilvægasta hæfnin tengdist grunnþörfum, s.s. matvælavinnslu og klæðagerð, en nú og í framtíðinni er þekking á ýmiss konar hugbúnaði mikilvægust,“ segir í aðsendri grein Kristínar Þóru Harðardóttur, lögmanns SA.

UMBODSADILI RAY-BAN Á ÍSLANDI

Optical Studio
SMARALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

SCUDERIA FERRARI
COLLECTION

Björgólfur hluthafi nýs verktakafyrirtækis sem reisir hús í Vatnsmýrinni

Framkvæmdafélagið Arnarhvoli ehf., sem er nýtt verktakafyrirtæki og er meðal annars í eigu Björgólfs Thors Björgólfssonar fjárfestis, hefur undirritað samning um byggingu Grósku, nýs hugmyndahúss á sviði Visindagarða Háskóla Íslands í Vatnsmýrinni.

„Samningurinn um Grósku er fyrsti samningurinn sem við undirritum og bygging Grósku fyrsta stóra verkefnið sem við tökum að okkur. Það er ánægjulegt að hugsa til þess að það skuli vera uppbygging hugmynda-húss á Visindagörðum Háskólans og jafnframt höfuðstöðvar CCP,“ segir Karl Þráinsson, forstjóri Arnarhvolts. Húsið verður fullbúið 17.500 fermetrar að stærð en fyrsta skóflustungan að nýbyggingunni var tekin í febrúar á þessu ári.

Karl starfaði áður sem forstjóri Íslenskra aðalverktaka en hætti þar störfum í ársbyrjun 2016 og tók sér þá stöðu stjórnarformanns hjá fyrirtækinu. Hann segir að Arnarhvoli, sem hóf starfsemi um mitt þetta ár,

Björgólfur Thor Björgólfsson.

muni í framhaldinu huga að öðrum stórum verkefnum víða um land og ætli sér að vera „leiðandi á verktakamarkaði í framtíðinni“.

Auk Björgólfs Thors er félagið í eigu fagfjárfestisjónsins GAMMA:Construo, Andra Sveinssonar, Árna Geirs Magnússonar, Birgís Más Ragnarssonar og Karls. Andri og Birgir Már, sem hafa verið samstarfsmenn og viðskiptafélagar Björgólfs um árabil, hafa á síðustu misserum meðal annars komið að fjármögnun kislímálverkismiðjunnar Thorsil og kaupum á eignum á Sudurnesjum í gegnum félagið BK eignir sem síðar var keypt af Almenna leigufélaginu, sem er í eigu sjóðs í stýringu GAMMA. Björgólfur Thor er í dag stór hluthafi í tölvuleikjaframleiðandanum CCP og fjarskiptafyrirtækinu Nova.

Ætlað er að hið nýja hugmyndahús verði tekið í notkun 2019. Húsið skiptist í margar einingar þar sem nýsköpunar- og frumkvöðlafyrirtækjum gefst kostur á að leigja aðstöðu. Þá er einnig gert ráð fyrir verslunum, kaffihúsi og annarri þjónustu á jarðhæð auk ráðstefnu-salar. – hae

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Ritstjóri Hörður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang visir.is

Nýtt öflugt bókhaldskerfi í skýinu frá mannum sem færði okkur Dynamics Ax

Prófaðu frítt í 30 daga

Erik Damgaard
Stofnandi Uniconta

Lagast að þínum þörfum

UNICONTA
www.uniconta.is

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

ÖREIND

– Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

sart SAMTÖK RÁFVERKTAKA

Eldum rétt tekur saman hráefni í þrjár máltíðir á viku sem viðskiptavinir þess elda svo heima hjá sér. FRÉTTABLAÐID/ERNIR

Eigendur 10-11 kaupa meirihluta í Eldum rétt

Eignarhaldsfélagið Basko er að ganga frá kaupum á 51 prósent hlut í Eldum rétt. Kaupin eru með fyrirvara um áreiðanleikakönnun. Velta fyrirtækisins meira en fjórfaldaðist í fyrra og var um 570 milljónir. EBITDA-hagnaður var 104 milljónir.

Eignarhaldsfélagið Basko, sem á og rekur meðal annars 10-11 verslanirnar, er að ganga frá kaupum á meirihluta í fyrirtækinu Eldum rétt. Hafa eigendur Eldum rétt samþykkt tilboð í 51 prósent hlut í félaginu en kaupin eru gerð með fyrirvara um niðurstöður áreiðanleikakönnunar, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Frá því að Eldum rétt var stofnað í ársbyrjun 2014 hefur velta félagsins stóraukist og í fyrra nam hún nærri 600 milljónum króna. Stofnendur og eigendur fyrirtækisins eru þeir Valur Hermannsson og Kristófer Júlíus Leifsson, mágur hans, en Eldum rétt sér um að taka saman hráefni í þrjár máltíðir á viku sem viðskiptavinir þess elda svo heima hjá sér.

Stærsti hluthafi Basko er framtaks-sjóðurinn Horn III, sem er í rekstri Landsbréfa, með 80 prósent hlut en Árni Pétur Jónsson, framkvæmdastjóri félagsins, á samanlagt um 18 prósent hlut. Hermann Már Þórisson, framkvæmdastjóri Horns III, vildi í samtali við Markaðinn ekkert tjá sig um kaupin á Eldum rétt. Árni Pétur gat ekki tjáð sig um málið þegar náðist í hann.

Vinsældir Eldum réttum hafa farið sívaxandi á undanförunum misserum en á árinu 2016 námu tekjur fyrirtækisins samtals tæplega 570 milljónum

104 milljónir króna var EBITDA-hagnaður Eldum rétt í fyrra borið saman við 12 milljónir árið áður.

Árni Pétur Jónsson er framkvæmdastjóri Basko og næststærsti hluthafi félagsins með 18 prósent hlut.

og meira en fjórfölduðust frá fyrra ári. Þá nam hagnaður félagsins um 78 milljónum eftir skatt borið saman við aðeins 9 milljóna króna hagnað á árinu 2015. Hagnaður Eldum rétt fyrir fjármagnsliði, afskriftir og skatta (EBITDA) var um 104 milljónir í fyrra. Í upphafi þessa árs störfuðu samtals 35 manns í dagvinnu hjá fyrirtækinu. Ekki hafa fengist upplýsingar um áætlaða afkomu fyrirtækisins á þessu

ári en fastlega má gera ráð fyrir því að veltan hafi aukist enn frekar.

Auk þess að vera eigandi rekstrarfélags Tíu ellefu hf. á Basko félög sem reka meðal annars verslanir undir merkjum Iceland, kaffihús Dunkin Donuts og hamborgarastaðinn Bad Boys Burgers & Grill. Framtaks-sjóðurinn keypti 80 prósent hlut í Basko sumarið 2016 og nam kaupverðið rúmlega 1,5 milljörðum. Í árslok 2016 var virði Basko metið á 1,9 milljarða í bókum félagsins. Var þetta fyrsta fjárfesting Horns III en á þessu ári hefur sjóðurinn staðið að kaupum á Hagvögnum og Hópbilum og einnig helmingshlut í Liflandi.

Í maí á þessu ári var tilkynnt um þau áform Skeljungs að kaupa allt hlutafé Basko fyrir um 2,2 milljarða króna. Ekkert varð hins vegar af þeim kaupum þegar stjórn Skeljungs ákvað um miðjan júlí síðastliðinn að slíta þeim viðræðum.

Tekjur Basko-samstæðunnar námu 10.038 milljónum á rekstrarárinu sem lauk í febrúar og jukust um tæplega 500 milljónir frá fyrra rekstrarári. Hagnaður eftir skatta var 53 milljónir borið saman við 13 milljóna hagnað árið áður. Þá meira en tvöfaldaðist EBITDA-hagnaður félagsins og nam samtals 309 milljónum.

hordur@frettabladid.is

Eiríkur Vignisson kaupir í Kviku

Eiríkur Vignisson, framkvæmdastjóri Vignis G. Jónssonar, dótturfélags HB Granda, hefur eignast tæplega 1,4 prósent hlut í Kviku banka. Eftir kaupin er Eiríkur fjórtándi stærsti hluthafi bankans en eignarhlutur hans er í gegnum safnreikning hjá Virðingunni.

Eignarhaldsfélagið VGJ, sem er að 90 prósent hluta í eigu Eiríks, er á meðal stærstu hluthafa sjávarútvegsfyrirtækisins HB Granda með 4,46 prósent eignarhlut. Hagnaður VGJ í fyrra var rúmlega 144 milljónir og nam eigið fé þess um 4,7 milljörðum króna.

Eiríkur keypti hlutinn í Kviku af Robert Raich, kanadískum fjárfesti og lögfræðingi, en hann hefur selt öll bréf sín í bankanum. Félag Roberts, MP Canada Iceland Ventures Inc., átti fyrir sölu 2,42 pró-

Eiríkur Vignisson er á meðal stærstu hluthafa í HB Granda.

sent hlut í Kviku en hann var í hópi fjárfesta, sem var leiddur af Skúla Mogensen, sem stöðu að hlutfjár- aukningu MP banka árið 2011. MP banki sameinaðist fjórum árum

síðar Straumi fjárfestingarbanka undir nafni Kviku. Samkvæmt heimildum Markaðarins hafa bréf í Kviku verið að ganga kaupum og solum að undanförunni á genginu 6,3 krónur á hlut. Því má áætla að félag Roberts hafi fengið samtals um 215 milljónir fyrir hlut sinn í bankanum.

Gríðarmikil viðskipti hafa verið með bréf í Kviku á síðustu mánuðum og misserum. Meðal nýrra hluthafa í bankanum eru Sigurður Sigurgeirsson, fjárfestir og fyrrverandi byggingaverktaki, hjónin Bogi Þór Siguroddsson og Linda Björk Ólafsdóttir, eigendur Johan Rönn- ing, Gunnar Sverrir Harðarson og Þórarinn Arnar Sævarsson, eigendur RE/MAX á Íslandi, Vilhjálmur Þorsteinsson, fjárfestir og fyrrverandi gjaldkeri Samfylkingarinnar, og Lífsverk lífeyrissjóður. – hae

BOSS
HUGO BOSS

SAND

POLO
RALPH LAUREN

Stenströms

ARMANI
COLLEZIONI

eterna

gardeur®

HUGO
HUGO BOSS

G-STAR RAW

FINUCCI

bugatti

TINO COSMA

BELLINI
collezione

MANZ
GERMANY QUALITY SHOES SINCE 1898

BARKER
ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

LLOYD

Opið virka daga frá kl. 11 til 18
laugardaga frá kl. 11 til 17
sunnudaga frá 13 til 17
Sími 568 9512

Suðurlandsbraut 54
bláu húsin (við faxafen)

Herra
lageminn
outlet
líka fyrir konur

**Troðfull
verslun af merkjavöru!**

40-60%

**afsláttur
af öllum vörum**

Treflar
verð áður kr. 5.980
Jólatilboð kr. 3.588

Leðurhanskar
verð áður kr. 9.980
Jólatilboð kr. 5.988

Kaldi sker sig frá hinum bruggurunum

Þrjú af sex rótgrónu örbruggúsum landsins hafa aldrei verið rekin með hagnaði. Elsta bruggúsið, eða Bruggsmiðjan Kaldi á Ársskógsandi, er einnig það arðbærasta. Mörg fyrirtækin eiga sér athyglisverða rekstrarsögu og voru langflest stofnuð á árunum eftir hrun.

Haraldur Guðmundsson
haraldur@frettabladid.is

Helmingur rótgrónu íslensku örbruggúsanna er rekinn með tapi og hafa sum þeirra aldrei skilað jákvæðri afkomu. Öll bruggúsin sex eiga þó sameiginlegt að hafa sprottið upp á árunum eftir hrun fyrir utan Bruggsmiðjuna Kalda á Ársskógsandi sem sker sig einnig úr í afkomu.

Bruggsmiðjan var stofnuð í desember 2005 og er að stærstum hluta í eigu Birgis Inga Guðmundssonar og hjónanna Agnesar Önnu Sigurðardóttur, framkvæmdastjóra Kalda, og Ólafs Þrastar Ólafssonar. Agnes Anna sagði í samtali við Markaðinn í júní síðastliðnum að bruggúsið væri sprungið. Stærð þess kæmi í veg fyrir að hægt væri að framleiða meira en tekjur Kalda í fyrra júst um 11,4 prósent milli ára og námu 436 milljónum. Fyrirtækið var þá rekið með 45 milljóna hagnaði samborið við 27 milljónir árið 2015.

Fækkaði flöskubjörum

Örbrugghús Gæðings hefur verið rekið á bænum Útvík í Skagafirði síðan 2011. Vörusala fyrirtækisins í fyrra nam 53 milljónum og jókst um átta milljónir milli ára. Bruggúsið tapaði 2,3 milljónum í fyrra samborið við 12,7 milljónir árið 2015. Rekstrartapið fyrir fjármunatekjur og gjöld lækkaði þá aftur á móti úr 11,6 milljónum í 734 þúsund. Eignir Gæðings voru þá metnar á 30,5 milljónir en skuldirnar námu 63 milljónum.

Árni Hafstað, eigandi Gæðings, dró í byrjun árs úr framleiðslu fyrirtækisins og kynnti að hann myndi einblína á sölu á björkútum fyrir veitingastaði og ölstofur en hann á Microbar í Reykjavík og á Saudárkróki. Í dag eru tveir bjórar frá Gæðingi fánlegir í Vínbúðum ÁTVR en áður mátti þar finna sex tegundir auk árstíðabundinna vara.

Ölvisholt í Flóahreppi framleiðir bjór á borð við Skjálfta, Lava og Freyju og seldi vörur fyrir 74 milljónir í fyrra. Það ár skilaði félagið Ölvisholt ehf. rekstrarhagnaði fyrir afskriftir og fjármagnsliði upp á 508 þúsund krónur. Tap ársins nam aftur á móti 6,6 milljónum króna. Bruggúsið er nú rekið á sinni þriðju kennitölu frá stofnun árið 2009 og er eigendasaga þess nokkuð löng. Stjórnarformaðurinn Jörundur Jörundsson fór í febrúar í fyrra fyrir kaupendahópi sem eignaðist fyrirtækið og færði reksturinn

Björum frá íslenskum örbruggúsum hér á landi hefur fjölgað síðustu ár og hafa þeir aldrei verið fleiri. FRÉTTABLAÐID/VILHELM

Afkomutölur 2016

Kaldi
45 milljóna hagnaður

Ölvisholt
6,6 milljóna tap

Gæðingur
2,3 milljóna tap

Stedji
10,5 milljóna tap

Einstök
5,4 milljóna hagnaður

yfir á Ölvisholt ehf. Fyrirverandi eigendur þess, þeirra stærstur heildverslunin Karl K. Karlsson, eru enn hluthafar í félaginu ÖB Brugghús ehf. sem keypti reksturinn, bruggtækin og önnur tól, árið 2011

eftir að Ölvisholt Brugghús ehf. fór í prot.

ÖB Brugghús skilaði síðast ársreikningi fyrir 2014 og var eigið fé þess þá neikvætt um 15 milljónir króna. Einkahlutfélagið Eldborg ehf. keypti aftur á móti 83,3 prósent hlut í brugghúsinu í árslok 2014 í hlutfjárakningu sem ráðist var í vegna tapreksturs bjórframleiðandans. Félag í eigu Byggðastofnunar, þrettán sveitarfélaga og tveggja lífeyrissjóða, hafði þá verið í hluthafahópi Ölvisholts.

Tap ár eftir ár

Tveir bjórar úr vöruúrvali Stedja í Borgarfirði hafa vakið heimsathygli enda innihalda þeir annars vegar þara og hins vegar hvalamjöl eða taðreykt hvalaeistu. Eigandinn Dagbjartur Arilússon hefur í viðtölum í erlendum

fjölmiðlum þurft að svara gagnrýni dýraverndunarinnar og sagðist í fyrra íhuga kaup á Ölgerðinni. Hann stofnaði Stedja haustið 2012 en það er rekið á samnefndum bæ í Borgarfirði.

Brugghús Stedja ehf. hefur líkt og Ölvisholt og Gæðingur aldrei skilað hagnaði á ársgrundvelli. Það skilaði 10,5 milljóna króna tapi í fyrra samborið við neikvæða afkomu upp á 20,5 milljónir árið 2015. Tekjur fyrirtækisins námu 19,9 milljónum og drögust saman um rétt rúmar þrjár milljónir milli ára. Það skuldaði í árslok 2016 alls 68,5 milljónir en eignirnar voru þá metnar á fjórtán milljónir.

Bjórar annarra tveggja rótgrónna örbruggúsa eru í dag bruggaðir hjá stóru áfengisframleiðendunum tveimur. Einstök framleiðir sína bjóra hjá Vífílfelli á Akureyri og Borg Brugghús er innan vébanda Ölgerðarinnar. Það þýðir þó ekki að örbrugghúsin séu þar með upp-

talín því fjöldi minni örbruggúsa bruggar fyrir ÁTVR eða einstaka veitingastaði og smærri hópa. Þau eiga sér aftur á móti ekki jafn langa rekstrarsögu.

Rekstrartekjur Einstakrar Ölgerðar ehf. námu 46 milljónum í fyrra og hagnaður ársins alls 5,4 milljónum. Bjórar fyrirtækisins eru fánlegir hér á landi en eigendur þess, Bandaríkjamennirnir David Althuler og Jack Sichterman, hafa lagt mikla áherslu á útflutning til heimalands síns. Tekjur félagsins endurspeglar augljóslega ekki heildarsölu þess og ná að öllum líkindum einungis til innleiddrar sölu.

Borg Brugghús hefur framleitt handverksbjóra síðan 2010. Rekstur þess var þangað til í mars síðastliðnum undir kennitölu Ölgerðarinnar og upplýsingar um afkomu félagsins í fyrra því ekki aðgengilegar. Einkahlutfélagið Borg Brugghús var aftur á móti stofnað í mars á þessu ári.

Fjárfestum ráðlagt að halda bréfum í Högum

Ráðgjafarfyrirtækið IFS greining spáir því að draga muni umtalsvert úr verslun hjá Costco og sala hjá fyrirtækjum Haga að sama skapi aukast. Líklegt sé að Hagar hafi tekið á sig mesta höggið vegna aukinnar samkeppni og ráðleggja starfsmenn IFS fjárfestum að halda bréfum sínum í félaginu.

Þetta kemur fram í virðismati IFS á Högum sem fyrirtækið sendi frá sér um miðja síðustu viku. Þar segir að þeir meginþættir sem hafi verið að „hrekka Haga síðastliðna mánuði muni snúa til betri vegar með tímanum“.

„Sumir vöruflokkar hafa vissulega lækkað um tugi prósent í verði – en það er undantekning fremur en reglan og hefur vöruverð einnig hækkað þar [í Costco] að undanförmu. Samhliða því hefur Bónus komið út sem ódýrasta verslunin þrjár kannanir í röð sem Hagar gætu gert meira úr að okkar mati,“ segir í virðismati IFS.

Hagar gáfu út tvær neikvæðar afkomuviðvaranir þegar uppgjör júní og júlí lágu fyrir. Fyrirtækið rekur Bónus, Hagkaup og fleiri verslanir. FRÉTTABLAÐID/ERNIR

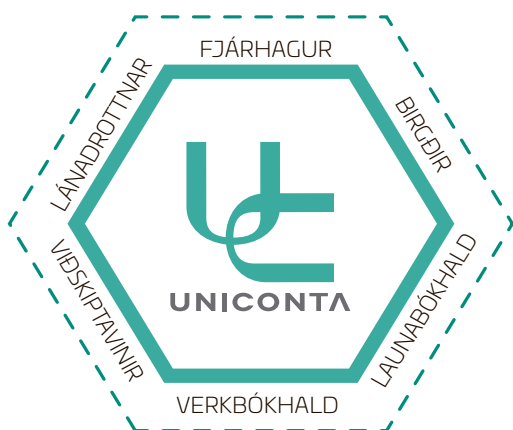
„Costco er aðeins með eina verslun á meðan Hagar eru með vel staðsettar verslanir á höfuðborgarsvæðinu og í helstu þéttbýliskjörnum á landsbyggðinni og helstu leiðum út úr Reykjavík.“

Í verðmatinu segir einnig að ef

kaup Haga á Olís gangi í gegn megi reikna með að virði Haga á hlut verði um 45 krónur.

Gengi bréfa verslunarfyrirtækisins á Adalmarkaði Kauphallar Íslands nam 37 krónum á hlut við lokun markaða í gær. – hg

FRAMTÍÐARLAUSN Í BÓKHALDINU

SÍMI 510 6000 - WWW.SVAR.IS

svaR
ÞÍN STAFRÆNA FRAMTÍÐ

JÓLAGJAFIR FYRIR ÚTIVISTARFÓLK

VICTORINOX
SWISS ARMY

COAST
LIGHTS • KNIVES • MULTI-TOOLS
LIFSTÍÐAR ÁBYRGÐ

LED lyklakippuljós
kr. 990,-

Fjölnotatól m/LED ljósi
kr. 7.900,-

Fjölnotatól m/ hníf
og 2x LED ljósum
kr. 8.900,-

Ghost II
kr. 3.400,-

Tactical Liner
kr. 3.400,-

DX190 Dúkahnífur
kr. 5.700,-

HL3 LED höfuðljós
kr. 4.700,-

HL5 LED höfuðljós
kr. 5.600,-

HL27 LED höfuðljós
kr. 9.900,-

HL8 LED höfuðljós
kr. 16.900,-

FL30 LED höfuðljós
kr. 7.900,-

HP7 LED vasaljós
kr. 11.900,-

Escort
kr. 2.200,-

Classic m/ísl. fána
kr. 4.300,-

Trawler
kr. 3.200,-

Bantam
kr. 2.900,-

Waiter m/ísl. fána
kr. 4.400,-

Tourist
kr. 4.500,-

Vatnsheld ípadhlíf
kr. 12.990,-

Spartan Camo
kr. 5.500,-

Sentinel
kr. 5.900,-

Camper
kr. 5.500,-

Climber
kr. 6.900,-

Fisherman
kr. 8.500,-

Rescue Tool
kr. 19.800,-

Vatnsheld símahlíf
kr. 5.900,-

Back Roller City
Hjólatöskur
kr. 15.900,-

Back Roller Classic
Hjólatöskur
kr. 20.900,-

Back Roller Urban
Hjólataska
kr. 12.500,-

Ultimate 6
Stýristaska
kr. 14.600,-

Messenger
Bakpoki
kr. 20.900,-

Velocity
Bakpoki
kr. 18.900,-

Rack Pack 31 lítra
Ferðataska
kr. 13.700,-

Margar gerðir og
stærðir af sjópokum
frá kr. 2.600 til 12.900,-

Hip Pack 3 lítra
Mittistaska
kr. 16.900,-

Sjúkrapoki 3
kr. 10.900,-

Supersport 8.5
kuldastígvél
kr. 21.900,-

Supersport 12.5
kuldastígvél
kr. 23.900,-

Puddle barnastígvél
kr. 6.900,-

FJALLI.IS

Bæjarlind 6, 201 Kópavogur - s.578-5050

Meira vöruúrval og ýtarlegri upplýsingar á www.fjalli.is

Sigurður Hannesson tók við starfi framkvæmdastjóra Samtaka iðnaðarins um mitt síðasta sumar. Samtökin halda framleiðsluþing í Hörpu í dag. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Vill fjölga sendiherrum íslensks iðnaðar

Framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins skorar á stjórnvöld að einfalda stjórnslu byggingamála í landinu. Furðar sig á því af hverju ekki er keypt meira af íslenskri hönnun í opinberar byggingar. Samkeppnisstaðan hefur oft verið betri og koma Costco hefur áhrif.

Haraldur Guðmundsson

haraldur@frettabladid.is

Ef við tækjum tíu prósent af innflutningi og keyptum í staðinn innlendar vörur eða framleiddum þær hér yrðu til 1.600 bein og óbein störf. Veltan næmi 40 milljörðum króna. Áhrif á greiðsluþöfnuð væri um eitt prósent og við værum þannig að spara gjaldeyri. Þetta sýnir það hvernig við getum haft heilmikil áhrif með vali," segir Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins (SI), og bætir við að hið opinbera þurfi að fara fram með góðu fordæmi og versla í auknum mæli við innlenda framleiðendur.

„Það sem er áhugavert í þessu er að samkvæmt lögum skal verja um einu prósent af kostnaði við nýbyggingar á vegum ríkisins til kaupa á listaverkum. Þegar kemur

að öðrum þáttum, eins og húsgögnun, innanstokksmunum og annarri hönnun, þá eru engar slíkar kröfur. Ef við skoðum stóru myndina, þá koma 45 af hverjum 100 krónum sem eytt er í hagkerfinu frá hinu opinbera. Það hefur því mikið að segja um hvernig samfélagið þróast og hvort hér verði til sprotar sem vaxi úr grasi. Þarna hafa Danir náð talsverðum árangri. Þess vegna er skrátið að sjá opinberar byggingar hér eins og Hörpu eða Veröld – hús Vigdísar þar sem innanstokksmunir eru að öllu eða mestu leyti innfluttir. Þetta eru dýrar hönnunarvörur og ekki sjónarmiðið um verð sem ræður þar ríkjum.

Þarna erum við að glata tækifærinu til að byggja upp íslenskan iðnað sem snertir bæði hönnuði og framleiðendur," segir Sigurður og vísar til nýlegrar skýrslu Business Europe um að hver tíu störf í framleiðslu skapi önnur sex afleidd.

Ímyndin virðisskapandi

SI halda í dag í fyrsta sinn framleiðsluþing þar sem kastljósinu verður beint að helstu tækifærum og áskorunum þeirra sem framleiða hér á landi. Sigurður bendir í því samhengi á að mynd Íslands geti aukið virði þeirra vara sem hér eru framleiddar en að framleiðslan geti einnig stutt við jákvæða mynd landsins. Hvaðan vörur koma skipti máli enda taki verðlagning oft mið af uppruna vöru eða þjónustu.

„Ímynd landa skapar í rauninni virði fyrir vörur og þjónustu sem þaðan koma. Ef lönd hafa jákvæða mynd þýðir það að vörur og þjónusta þaðan er verðmætari," segir Sigurður og nefnir þekkt dæmi eins og framleiðslu armbandsúra í Sviss, bíla í Þýskalandi og vingerð í Frakklandi.

„Vörur fá aukið virði fyrir að vera framleiddar þar. Fólk tengir þær við ákveðin gæði og sérstöðu. Það er einnig þannig að framleiðslan sjálf styður við myndina. Ef vörur frá viðkomandi landi eru þekktar fyrir gæði batnar mynd landsins og það verður eftirsóknarverðara. Stærsta tækifæri Íslands liggur í því að finna þessi einkenni okkar og sérstöðu og gera meira úr þeim. Það eykur virði þess sem við gerum og hefur þannig jákvæð áhrif á ferðaþjónustuna þar sem landið verður eftirsóknarverðara út frá ákveðnum einkennum eða sérstöðu," segir Sigurður.

„Lönd geta haft áhrif á heiminn á tvenna vegu. Annars vegar með formlegu valdi, til dæmis í gegnum alþjóðasamninga. En svo er einnig mjúka valdið eða menningaráhrif sem snýst um vörur eða þjónustu, menningu, hreinleika, mynd lands og annað. Þannig verða til „sendiherrar“ sem stuðla að góðu orð-

Þess vegna er skrátið að sjá opinberar byggingar hér eins og Hörpu eða Veröld – hús Vigdísar þar sem innanstokksmunir eru að öllu eða mestu leyti innfluttir.

spori þjóða. Þýskaland hefur verið tengt við iðnaðarframleiðslu, styrk og gæði. Sem dæmi er Þýskaland þekkt fyrir heimilistæki sem endast þannig að þýskir „sendiherrar“ eru á fjölmörgum heimilum víða um heim og bera Þýskalandi gott vitni, Bretland er tengt við handverk eins og handgerða leðursko og Ísland er tengt við Björk. Sérstada hennar er jú sköpunargáfa fyrst og fremst. Það gæti verið okkar sérstada, hugvitið og sköpunargáfan, enda verður vöxtur 21. aldarinnar drifinn áfram af hugviti rétt eins og vöxtur 20. aldarinnar var drifinn áfram af hagkvæmri nýtingu náttúruauðlinda. Þar höfum við búið til ákveðna sérstöðu í flottum fyrirtækjum sem hafa náð árangri líkt og Marel, Óssur og CCP sem byggja á sköpunargáfu og hugviti. Okkar tækifæri liggja þar og í hönnuninni sem er að ryðja sér meira og meira til rúms og vægi hennar í að auka virði vara er alltaf að aukast. Eitt frægasta dæmið er Apple en það er ekkert merkilegra við símana þeirra en að þeir eru vel hannaðir sem gerir þá verðmætari. Mikil sóknarfæri felast í því að fjölga okkar „sendiherrum“,“ segir Sigurður og heldur áfram.

„Ólíkir aðilar þurfa að taka höndum saman, kortleggja þessi einkenni

okkar, ræða þau gæði og sérstöðu sem við búum yfir og hvar við eigum að sækja fram. Þegar það liggur fyrir þarf að verða vitundarvakning þannig að við sem einstaklingar, atvinnulíf og hið opinbera áttum okkur á þessum gæðum og sérstöðu. Með vali getur hið opinbera stutt við þessi einkenni þannig að mynd landsins batni sem þýðir að verðmæti framleiðslu og þjónustu eykst sem hefur jákvæð áhrif á útflutningsgreinar eins og ferðaþjónustu og sjávarútveg og þar með þau lífsgæði sem samfélagið getur staðið undir. Þess vegna ætti þetta að verða eitt stærsta verkefni stjórnvalda og atvinnulífs á komandi misserum.“

Staðan oft betri

Koma Costco hingað til lands hefur haft áhrif á marga félagsmenn SI og dæmi eru um að fyrirtæki hafi þurft að draga úr framleiðslu og segja upp fólki. Sigurður segir aukna samkeppni á neytendamarkaði vera af hinu góða enda kalli hún á aukið hagráði og framleiðni. Opnun Costco hafi aftur á móti einnig þau áhrif að innfluttum vörum sé í auknum mæli beint að neytendum.

„Það hefur áhrif á samfélagið og við höfum heyrt fjölmörg dæmi um störf sem hafa tapast vegna þessara áhrifa á þessu ári. Áhrifin komu snemma fram. Umbreyting verður í smásölu með tilkomu Costco og ég geri ráð fyrir að aðrir smásalar hafi og muni bregðast frekar við. Viðhorf neytenda til innlendra framleiðenda er jákvætt og samkvæmt nýlegri könnun lítur 81 prósent jákvæðum augum á innlenda framleiðslu. Vandamálið er að innlendum vörum er í minni mæli beint að neytendum og afleiðingarnar af því eru heilmiklar. Störfum fækkar,

BETRI ÁKVARÐANATAKA

@RISK
Advanced Risk Analysis for Spreadsheets

Áhættugreining
með @RISK

www.grm.is fyrirtækjaráðgjöf
hordur@grm.is Sími 896 5486

velta dregst saman og virðisaukinn verður til erlendis sem hefur áhrif á greiðsluöfnuð og samfélagið í heild sinni. Þetta snýr að samfélagsábyrgð og vitund okkar sem neytenda,“ segir Sigurður.

„En svo sjáum við einnig að samkeppnishæfnin hefur versnað með tímanum hjá framleiðslugreinum, meðal annars vegna gengisbreytinga og mikilla launahækkana og það hefur auðvitað áhrif. Samkeppnisstaðan hefur oft verið betri en nú.“

Hefði mátt bregðast við fyrr með frekari hagræðingu eða öðrum aðgerðum hjá framleiðendum? „Ég er ekki viss um það. Það hefur átt sér stað hagræðing hjá hinum ýmsu fyrirtækjum og menn hafa lagt sig fram við að auka framleiðni. Ég er ekki viss um að það hefði verið hægt að gera þetta eitthvað öðruvísi. Fjarlægð frá mörkuðum hefur sitt að segja varðandi verðlag. Þess vegna er einkennilegt að sjá innfluttar vörur í Costco hér sem eru ódýrari en í Costco í Bretlandi. Það hlýtur að vera umhugsunarefni hvernig það getur staðist.“

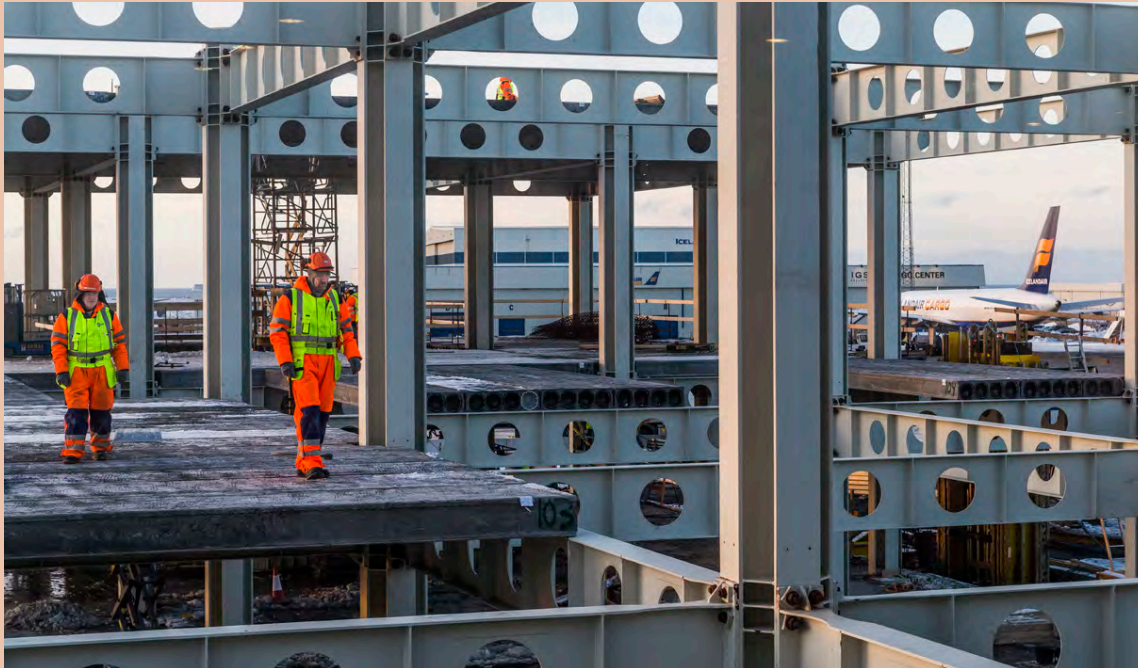
Mikil eftirspurn

Samtök iðnaðarins hafa að undanfögnu undirstrikað áherslu þeirra á að tækni- og raungreinum verði gert hærra undir höfði í menntakerfinu og íslensku samfélagi öllu. Í október stóðu þau fyrir sínu árlega Tækni- og hugverkabingi og þar kom að sögn Sigurðar bersýnilega fram hversu mikla áherslu félagsmenn leggja á menntun. Spurningin er aftur á móti hvernig hægt sé að auka vægi iðnmenntunar.

„Fyrst og fremst held ég að þetta snúist um viðhorf. Á einhvern hátt má segja að það sé sinnuleysi eins og í máli vietnamska nemans á Nauthóli. Þeirri staðreynd að nám í skilningi útlendingalaga sé einungis nám á háskólastigi en ekki iðnnám. Þessi lagabreyting fór í gegnum þingið án nokkurs móttakvæðis sem er nokkuð sérstakt. Þetta viðhorf hefur væntanlega verið ríkjandi um margra alda skeið því þegar Hallgrímur Pétursson var og hét fyrir um 400 árum síðan var hann að nema járnsmíði í Kaupmannahöfn þegar Brynjólfur Sveinsson biskup kom að honum og sagði að svona mælskur maður ætti frekar heima í háskóla.“

Iðnnám hefur hingað til ekki opnað leiðir inn í háskólanám en með fagháskólastigi verður breyting þar á. Þá þarf ekki að fara í undirbúningsnám eftir iðnnám og ég held að þetta sé mjög til bóta. Síðan er ýmsar umbætur sem við höfum unnið að með hinu opinbera sem eru þá tæknilegs eðlis. Til þess að auka öryggi nemenda í því að geta klárað námið af því að fólk byrjar og fær vilryði fyrir því að komast á samning hjá meistara. Síðan verður kannski samdráttur í samfélaginu og það gengur ekki upp og þá fær hann ekki pláss og neminn getur ekki klárað. Það er eitt dæmi sem við höfum verið að vinna í og ný ríkisstjórn hlýtur að taka þessi mál föstum tókum. Við sjáum líka að við erum í miðri fjórðu iðnbýltingunni margumtöluðu og þar verður mikil breyting á störfum þar sem hluti þeirra mun hverfa og ný verða til. Meiri áhersla verður lögð á sköpunargáfu og hæfileika til að leysa verkefni. En það verður alltaf þörf fyrir iðnmenntað fólk á vinnu- markaði þrátt fyrir gervigreind og aðrar breytingar.“

Hvað áherslur viljið þið sjá hjá nýrri ríkisstjórn? „Fyrst og fremst þarf að vinna að aukinni samkeppnishæfni Íslands. Það þarf að ráðast í innviðauppbyggingu. Við höfum bent á að uppsöfnuð viðhaldsþörf nemi nærri 400 milljörðum, mest í vegakerfinu, flutningskerfi raforku, fráveitum og fasteignum hins opinbera sem víða liggja undir skemmdum. Það er jákvætt að ríkisstjórnin ætli að beita sér í þessum málum. Síðan þarf kerfisumbætur í menntakerfinu en það er færnisræmi á markaði þar sem framboð og eftirspurn mætast ekki. Mikil eftirspurn er eftir iðnmenntuðu starfsfólki sem og fólki með tækni- og raungreinamenntun og auka þarf

Hér á landi skortir haldbærar upplýsingar um byggingastarfsemi. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

aðsókn í þessar greinar. Nýlega var kynnt fjárlagafrumvarp í Bretlandi og þar fá skólar auknið fjármagn fyrir nemanda í stærðfræðiáföngum og skólinn hefur þannig hag af því að nemendur klári ákveðin fög eða námskeið. Ég er ekki að segja að það sé eina leiðin heldur nefni þetta sem dæmi. Aðgangsstýring eða takmarkanir hafa einnig gefið góða raun. Talsvert er rætt um auknið fjármagn til háskóla en að minnu mati verða kerfisumbætur að eiga sér stað.

Síðan er það nýsköpun. Ég nefndi áðan hugvit sem er gríðarlega mikilvægt. Við erum í alþjóðlegri samkeppni um hugmyndir og hvar þeim er breytt í verðmæti. Það þýðir að umgjörðin utan um rannsóknir, þróun og nýsköpun verður að vera sambærileg því sem þekkist annars staðar. Skattalegir hvatar verða að vera svipaðir því sem þekkist í öðrum löndum, því höfum við vakið athygli á að þakið þurfi að taka af endurgreiðslu vegna rannsóknar- og þróunarkostnaðar. Ef við erum með þak sem er lágt eins og það er í dag erum við að senda út kolröng skilaboð um að þetta sé land fyrir sprota- og lítil fyrirtæki en um leið og þau stækki séu þau betur staðsett annars staðar. Auðvitað viljum við sprotana og litlu fyrirtækin en þegar þau stækka viljum við líka hafa þau hér og þeirra verðmætu störf. Þessu þarf að breyta og ég held að það væri snjallt að leggja áherslu á einhverjar tilteknar greinar eins og önnur lönd hafa gert.“

Vilja einfaldara kerfi

Ari Skúlason, hagfræðingur hjá Landsbankanum, benti í viðtali í Markaðnum fyrir tveimur vikum á að hér skortir haldbærar upplýsingar um byggingastarfsemi og þá hversu mikið verktakar eru að byggja og hvar. Einu upplýsingarnar sem fáanlegar komi frá starfsmönnum Samtaka iðnaðarins sem keyri um og telji. Þarf ekki að bæta úr þessu? „Við eigum mjög langt í land heilt yfir þegar kemur að upplýsingum. Hvort sem það snertir menntun, hugverkaiðnaðinn eða aðrar greinar og það á einnig við um byggingamarkaðinn,“ segir Sigurður og bætir við að helsta vandamálið á húsnæðismarkaði sé skortur á framboði íbúða.

„Það vantar fleiri íbúðir og því voru vonbrigði í talningu okkar um daginn að það lítur út fyrir að færri íbúðir verði byggðar á næstu árum en í spánni sem við birtum í byrjun árs. Uppbygging gerist hægar sem er slæmt. Þétting byggðar er góðra gjalda verð en hún gerist of hratt og ný hverfi þróast of hægt. Það er dýrara og tímafrekara enda þarf að rífa það sem fyrir er og flóknara ferli hjá skipulagsyfirlöndum. Við viljum sjá meira framboð löða og einfaldari stjórnsýslu og ég fagna því að vísbendingar séu um þetta í stjórnarsáttmálanum. Ég skora á stjórnvöld að einfalda stjórnsýslu húsnæðis- og byggingamála í landinu. Í dag eru þessi mál á hendi þriggja ráðuneyta og það er síst til að einfalda málin. Það sem þarf að gera er að einfalda

stjórnsýslu, allar þessar leyfisveitingar og ferlið í kringum þær sem er mjög tímafrekt. Á sama tíma og stefnan í Reykjavík er að þetta byggð eru öflugir verktakar að byggja á Selfossi

og í Reykjanesbæ því þeir fá ekki lóðir hér. Þétting byggðar leiðir til þess að byggðin dreifist út í nágrennasveitarfélög sem var væntanlega ekki planið en er engu að síður staðreynd.“

Framleiðsluþingið verður haldið í Hörpu og þar verður einnig farið inn á ímynd og markaðssetningu íslensks iðnaðar.

„Góddur prófessor í grafískri hönnun kemur til með að tala um það og síðan kemur danskur sérfræðingur frá Dansk Industri og segir frá þeirra reynslu en Danir eru miklir markaðsmenn og hafa náð miklum árangri í að koma sínum vörum á framfæri. Þar er óþægð akur fyrir okkur að minnu mati en eitt allra stærsta tækifæri fyrir Ísland er það sem snýr að markaðssetningu.“

Við ætlum einnig að tala um fótspor framleiðslugreinanna hér á Íslandi en þetta eru um 17.000 störf og um 120 milljarða launagreiðslur og 270 milljarðar í gjaldeyristekjur eða fjórðungur af gjaldeyristekjum þjóðarbúsins. Rekstrartekjurnar eru tæplega 600 milljarðar og opinberu gjöldin eru 23 milljarðar eða næstmest allra greina. Það sem þetta segir okkur er að það skiptir samfélagið miklu máli að við framleiðum á Íslandi. Þetta er mikil velta, skapar gjaldeyri og störf. Ég held að það sé umhugsunarefni að með vali höfum við áhrif. Það gildir bæði um okkur sem einstaklinga í hinu daglega lífi en einnig hið opinbera.“

Banki ársins 2017

Við þökkum kærlega fyrir okkur!

The Banker, eitt virtasta og viðlesnasta tímarit fjármálaheimsins, hefur valið Íslandsbanka sem banka ársins á Íslandi, annað árið í röð. Við erum stolt og þakklát fyrir þessa viðurkenningu.

Komdu í hóp ánægðustu viðskiptavina í bankapjónustu á Íslandi.

The Banker
Bank of the Year 2014, 2016, 2017
ICELAND

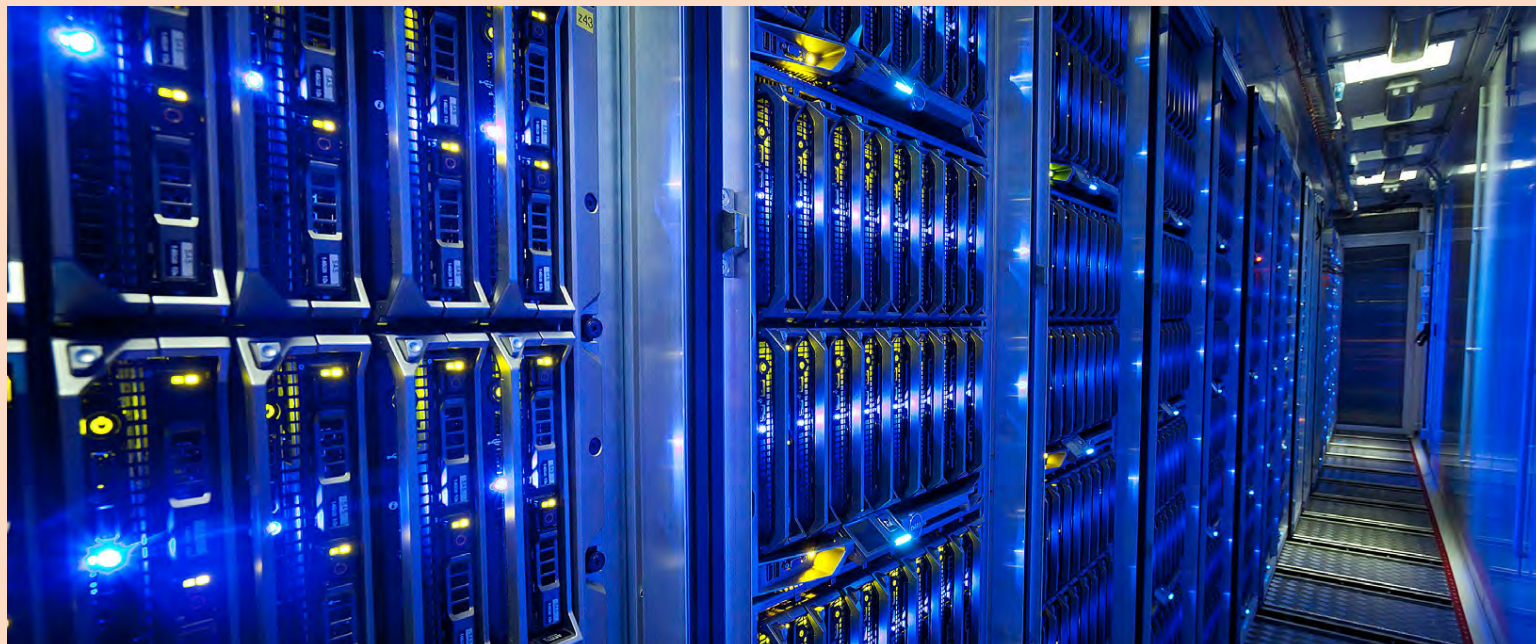
Íslensk gagnaver finna fjölinna sína

Jóhann Þór Jónsson
formaður Samtaka Gagnavera (DCI) og forstöðumaður rekstrar hjá Advania Ísland ehf.

Draumurinn um að laða erlenda tækni- og tölvurisa til Íslands hefur lengi einkennt umræðuna um uppbyggingu gagnaversþjónustu á Íslandi. Draumurinn um að einhver hinna stóru, Google, Apple eða Facebook, reisi hér gagnageymslu hefur þannig yfirsýtt starfsemi þeirra átta fyrir tækja sem hafa skipulega byggt upp sína þjónustu hérlandis á undanförmu árum með góðum árangri. Í stað þess að bíða þess sem verða vildi hafa þau sýnt frumkvæðið, fundið stóra og smáa viðskiptavinum um allan heim, selt þeim margvíslega þjónustu á sviði upplýsingatækni og skapað í leiðinni mikil verðmæti fyrir íslenskt samfélag.

Gagnaversiðnaðurinn er fjölbreyttari en margan grunar, því hann snýst ekki um það eitt að varðveita gögn heldur líka um vinnslu þeirra. Og það er einmitt í gagnavinnslunni sem mikil tækifæri liggja fyrir Ísland, enda reiðir hún sig í minni mæli á gagnatengingar en hefðbundin gagnavistun þar sem öll gögn þurfa ávallt að vera aðgengileg fyrir alla og gagnaflutningsgetur reynst flöskuháls. Gagnavinnslan snýst þannig um að nýta reiknigetu öflugra tölvusamstæða, svokallaðra ofurtölva, til að samkeyra gríðarlegan fjölda gagnapunkta í því skyni að leysa flókin tölfraeðileg verkefni af ýmsum toga. Þar skiptir gagnaflutningsgeta minna máli, þar sem afkrastur vinnunnar

Gagnaver Advania Thor Data Center en greinarhöfundur segir gagnaversiðnaðinn ekki aðeins snúast um að varðveita gögn heldur líka um vinnslu þeirra.

er sendur til verkkaupans að henni lokinni.

Þannig voru íslenskar ofurtölvur nýverið notaðar í byltingarkenndri læknisfræðitilraun, sem unnin var í samstarfi læknadeildar Stanford háskóla í Bandaríkjunum og þýsk-ameríska tæknifyrirtækis Ubercloud. Með flókinni hermun á starfsemi hjartans var líkt eftir áhrifum lyfjagjafar á hjartað, til að minnka hættuna á því að lyfjagjöf valdi hjartsláttartruflunum og auðvelda læknum að meta hvaða lyf hentugu sjúklingi best. Verkefnið (The Living Heart Project) hefur vakið gríðarlega athygli og á síðustu vikum hlotið þrenn verðlaun. Sama rannsóknarteymi er nú ásamt Indversku tauga- og geðrannsóknarmidstöðinni (NIMHANS) að hefja rannsóknir á heilanum, þar sem

rannsakad verður hvernig megi hafa áhrif á og meðhöndla geðklofa. Í þeirri rannsókn fer flókin gagnauðvinnsla fram í íslenskum ofurtölvum.

Ýmsar aðrar atvinnugreinar sækjast í að framkvæma sína útreikninga og hermanir í íslenskum gagnaverum. Má þar nefna bílaframleiðendur, veðurstofur og tryggingafélög sem öll hafa þörf fyrir gríðarlega reiknigetu fyrir flókna útreikninga. Hérlandis skapar samspil hita og raka kjöraðstæður fyrir ofurtölvur, en ítarlega er fylgst með afköstum þar sem vélarnar eru gríðarlega dýrar og hvert prósent í afköstum því mikilvægt. Ekki skemmur fyrir að kolefnissporið er miklu minna en víðast hvar, sem skiptir erlenda samstarfsaðila sífellt meira máli. Þá krefst starfsemin mikillar þjónustu,

t.d. við uppsetningu og bestun hugbúnaðar, og hér hefur því skapast mikil og verðmæt sérþekking í iðnaði sem er í miklum vexti. Nýjustu afkastamælingar sýna að ofurtölva á Íslandi afkastar 6-7% meira en algengt er erlendis, þökk sé hagstæðum ytri aðstæðum og þekkingu íslenskra sérfræðinga.

Spurn eftir þjónustu af þessu tagi mun að öllum líkindum aukast hratt á næstu misserum, enda má spara bæði tíma og fyrirhöfn með því að hanna, þróa og álagsprófa vörur með stafrænum hætti í gagnaveri áður en til framléiðslu kemur og koma í veg fyrir að að gallaðar vörur rati í hendur neytenda.

Þótt rekstrarumhverfi íslenskra gagnavera hafi breyst til hins betra á undanförmu árum eru enn fjölmörg ónýtt tækifæri í greininni. Í mati sínu

á því hversu auðvelt er að stunda viðskipti í ríkjum heims setur Alþjóðabankinn Ísland í 23. sæti, á meðan Danmörk er í þriðja sæti, Noregur í áttunda og Svíþjóð í tíunda. Það sama gildir um skattaumhverfið þar sem Ísland er í 29. sæti, langt að baki samkeppnisríkjum eins og Írlandi, Danmörku og Kanada. Úr þessum þurfum við að bæta, svo halda megi áfram að skapa verðmæti til hagsbóta fyrir land og þjóð. Áherslur nýrrar ríkisstjórnar gefa ástæðu til bjartsýni, enda er rík áhersla lögð á nýsköpun, menntun og þróun í stjórnarsáttmálanum sem undirritaður var í síðustu viku. Hugverkaíðnaður og skapandi greinar verða drifkraftur breytinga á komandi árum og því mun uppbygging tæknilegra innviða auka möguleika hugverkaíðnaðarins á að skapa aukin verðmæti.

Ásgeir Jónsson, deildarforseti hagfræðideildar, Jón Atli Benediktsson háskólaeinkur og Sigurður Páll Hauksón, forstjóri Deloitte.

Hagfræðideild HÍ og Deloitte í samstarf

Hagfræðideild Háskóla Íslands og ráðgjafar- og endurskoðunarfirmatæki Deloitte hafa gert með sér samstarfssamning sem felur í sér að starfsmenn Deloitte munu kenna í náminu, taka við starfsmenum og styðja við lokaverkefni nemenda.

Samstarfssamningurinn við Deloitte er gerður í kjölfar þess að fyrir ári voru stofnaðar tvær nýjar námslínur við hagfræðideildina – BS í fjármálahagfræði og viðskiptahagfræði – þar sem fyrstu þrjár annir námsins eru samhljóða hinu hefðbundna BS-námi í hagfræði en nemandum gefst síðan kostur á því að velja fjármál eða önnur viðskiptatengd fög í seinni hluta námsins.

Ásgeir Jónsson, forseti hagfræðideildar, segir að samstarfið við Deloitte opni nýjan þekkingar- og reynsluheim fyrir hagfræðinema

og staðfesti þann áhuga sem hann hafi fundið fyrir í atvinnulífinu á þessum námsnýjungum. „Deloitte hefur verið að hasla sér völl í efnahagstengdum greiningum og ég held að samstarfið við þá bjóði upp á marga möguleika fyrir báða aðila,“ útskýrir Ásgeir.

Hann segir að nemandum gefist nú kostur á því að sníða sitt eigið nám með úrvali námskeiða úr bæði hagfræði- og viðskiptadeild. Sú samsetning sé öflugt veganesti út í atvinnulífið þar sem tæknilegar kröfur fari saman með staðgóðri þekkingu á hagfræði, fjármálum og viðskiptum. Ásgeir segir þessar línur hafa reynst mjög vinsælar og leitt til tvöföldunar á fjölda nýnema við deildina síðasta haust en nú eru rúmlega 70 nemar á fyrsta ári í hagfræði. – hae

Straumar og stefnur í stafrænni markaðssetningu 2018

Guðmundur Tómas Axelsson
framkvæmdastjóri WebMo Design

Nú er árið senn á enda og helstu sérfræðingar heims keppast við að spá fyrir um helstu strauma og stefnur fyrir árið 2018, hvort sem það er í tækni, markaðssetningu, hönnun eða öðru.

Þróunin í stafrænni markaðssetningu er mjög hröð og eru margir straumar í gangi. Þeir eru mislangt komnir, sumir eru búnir að ná að festa sig í sessi og aðrir eru að taka sín fyrstu skref. Hér verður fjallað um nokkra strauma í stafrænni markaðssetningu sem eru hvað áhugaverðastir þegar við lítum til ársins 2018. Taka skal fram að þetta er aðeins brot af þeim straumum sem eru í gangi.

Áhrifavaldar

Markaðssetning með áhrifavöldum mun halda áfram að vera áhrifarík leið til þess að markaðssetja vörumerki. Þá sérstaklega hinir svo-

kolluðu staðbundnu áhrifavaldar (e. Hyperlocal Influencers). Þeir eru líklegri til að leggja meira á sig en stjórnmennar. Athyglisvert er að 71% neytenda er líklegri til að kaupa vöru ef hún hefur fengið jákvæða umfjöllun á samfélagsmiðlum.

Myndbönd og beinar útsendingar

Myndbönd af öllum gerðum verður líklega einn af heitustu straumum árið 2018. Við erum að tala um flott, stutt og textuð myndbönd sem eru sérstaklega hönnuð fyrir samfélagsmiðla. Auk beinna útsendinga á miðlum eins og Facebook, Instagram og Twitter. Notendur eru líklegri til að deila myndbandi, líka við það og skrifa athugasemdir en við annað efni. Rannsóknir sýna að 52% markaðsstjóra telja markaðssetningu með myndböndum skila betri árangri en aðra markaðssetningu.

Instagram sögur

Þó svo að Snapchat hafi rutt brautina fyrir tímabundið efni, þ.e. færslur sem hverfa eftir ákveðinn tíma, þá eru Instagram og Facebook að taka þetta yfir. Instagram sögur hafa verið vinsælar undanfarið og eiga bara eftir að vaxa árið 2018.

Z kynslóðin

Undanfarið hefur aðaláherslan í

markaðssetningu beinst að aldamótakynslóðinni en nú munu fyrirtæki í auknum mæli snúa sér að Z kynslóðinni. Sú kynslóð hefur alist upp við internetið og notkun samfélagsmiðla. Árið 2018 verða elstu einstaklingarnir úr Z kynslóðinni orðnir 22 ára og stutt í að þeir komi á vinnumarkaðinn. Þarna er um framtíðarviðskiptavini að ræða og verða fyrirtæki að vera á tánum við að fylgja þeim eftir.

Spjallbotti

Spjallbotti er forrit sem er hannað til þess að eiga samtál við fólk, oftast á netinu. Spjallbottar byggja á misflókinni gervigreind. Facebook er með 11.000 spjallbotta tengda Messenger í notkun. Utanþráð fyrir þetta eru fleiri fyrirtæki að nota spjallbotta og tengt þá við Facebook Messenger.

Facebook Spaces

Facebook hefur verið að þróa verkefni sem kallað er Spaces og hefur það að markmiði að tengja saman vini í gegnum sýndarveruleika. Facebook vinnur verkefnið í samstarfi við dótturfyrirtæki sitt, Oculus, sem sérhæfir sig í sýndarveruleika. Ljóst er að samfélagsmiðlarisinn ætlar sér stóra hluti með þetta. Hvort þetta verði orðin almenn markaðsvara árið 2018 er samt ekki víst.

**-20% AF A7
RAFMAGNSBORDUM**

Með tveim móturum, minnisstýringu og 5 ára ábyrgð.
Fjöldi stærða og lita í boði.

Tilboðsverð frá: 81.360 kr.

Hirzlan

GÆÐI · STÖÐUGLEIKI · SKILVIRKNI · Í 24 ÁR

 Þið finnið okkur á Facebook

Síðumúla 37,
108 Reykjavík
Sími: 564-5040
hirzlan@hirzlan.is
hirzlan.is

FRÁBÆR TILBOÐ Á SKRIFSTOFUSTÓLUM

wagner

ÞÝSK HÖNNUN
EINSTÖK GÆÐI

FAGADILAR MÆLA MED WAGNER

Elís Þór Rafnsson
sjúkrábjálfari

-20%

ERGO MEDIC
Frá 169.900
Nú 135.920

Höfuðpúðar seldir sér

-20%

ALUMEDIC
Frá 196.900
Nú 157.520

Höfuðpúðar seldir sér

-25%

HEADPOINT
Frá 71.900
Nú 53.900

Topstar
bewegt!

Skotsilfur

Fórnarlamb kynjakvótans

Steinunn Kristín Þórðardóttir, sem hefur verið framkvæmdastjóri hjá Beringer Finance, tók sæti í stjórn Arion banka í liðinni viku. Var hún tilnefnd af Attestor Capital, sem á rúmlega 10 prósentum hlut, en sjóðurinn var nýlega samþykktur af FME sem virkur eigandi. Samhliða því lét **Guðrún Johnsen**, sem hefur verið varaformaður stjórnar, af störfum í stjórn bankans. Guðrún hafði verið tilnefnd af Kaupskilum, sem velur sex af átta stjórnarmönnum, en félagið stóð núna frammi fyrir því, vegna reglna um kynjakvóta í stjórnum fyrir-tækja, að þurfa að fórna einni konu. Ekki kom til greina að Eva Cederbalk, formaður stjórnar, myndi hætta og valið stóð því á milli Guðrúnar og Þóru Hallgrímsdóttur. Niðurstaðan varð sú að láta Guðrúnu fara en hún hafði setið í stjórn bankans frá 2010. Fulltrúi Bankasýslunnar í stjórn Arion banka er Kirstín Þ. Flygenring.

Hamra járníð

Líkur eru á að skjálfti fari nú um grunnstöðir í bygginga- og verktakabransanum með innkomu nýja framkvæmdafélagsins Arnarhvals ehf. Þar er **Björgólfur Thor Björgólfsson**, fjárfestir og einn auðugasti maður heims, bókstaflega í góðra vina hópi sem ætla sér samkvæmt tilkynningu að verða leiðandi á verktakamarkaði í framtíðinni. Karl Þráinsson er forstjóri félagsins og margreynd kempa úr bransanum og ljóst að hópurinn hefur þekkingu og fjárhagslega burði til að hamra járníð á meðan það er heitt.

Hlýtt til buddunnar

Jón Gerald Sullenberger tilkynnti í síðustu viku um lokun verslunarinnar Kosti í Kópavogi. Í athugasemdakerfum og á samfélagsmiðlum sást vel að buðin á marga aðdáendur sem töldu hana góða viðbót inn í smásöluflórana. Mörgum var sem sagt hlýtt til verslunarinnar en buðan bar tilfinningarnar ofurlíði. Eins og Jón orðaði það sjálfur gat verslunin ekki keppt við Costco og lokar því rúmu hálfu ári eftir að bandarískri verslunar-arrisinn opnaði.

Nóg að gera í Kauphöllinni í New York

Miðlarar í Kauphöllinni í New York höfðu í nógu að snúast við opnun markaða á mánudag. Hlutabréfavisitalan Dow Jones tók þá mikinn kipp eftir að tilkynnt var um nýja löggjöf Bandaríkjaþings sem mun leiða til umfangsmestu breytinga á skattkerfinu þar í landi síðan á níunda áratugnum. FRÉTTABLAÐIÐ/EPÁ

Vinnustaður er námsstaður

Kristín Þóra Harðardóttir
lögmaður hjá
Samtökum
atvinnulífsins

Breytingar á vinnumarkaði, fjórða iðnbýltingin, stafræn bylting, framtíðarvinnumarkaður, vélmenni og gervigreind eru áskoranir sem samfélagið stendur frammi fyrir. Móta þarf stefnu um hvernig mæta skal öllum tæknibreytingum og horfum um að vélar muni vinna stóran hluta þeirra starfa sem fólk sinnir nú.

Samfélagið og vinnumarkaðurinn hafa gengið í gegnum miklar og hraðar breytingar á undanföllum áratugum en hraði þeirra er nú meiri en áður hefur þekkt. Margir eiga erfitt með að aðlagast nýjum aðstæðum í yfirstandandi ölduróti umbreytinga og tækninýjunga.

Það tók símann 75 ár að ná til 50 milljóna notenda en Facebook 3,5 ár að ná til sama fjölda. Tölvuleikurinn Angry Birds náði til 50 milljón notenda á rúmum mánuði!

Formlega skólakerfið

Áhrif yfirstandandi breytinga á líf fólks eru að mestu ófyrirséð. Á skömmum tíma hafa orðið miklar breytingar á því hvaða hæfni og menntun telst nauðsynleg til að halda samfélaginu gangandi. Ekki er langt síðan mikilvægasta hæfnin tengdist grunnþörfum, s.s. matvælavinnslu og klæðagerð, en nú og í framtíðinni er þekking á ýmiss konar hugbúnaði mikilvægust.

Formlega skólakerfið getur ekki og á alls ekki í flestum tilfellum að þjálfa fólk til ákveðinna verka. Sú menntun á sér stað á vinnustöðum úti í atvinnulífinu. Fyrirtæki þurfa að vera virk við sí- og endurmenntun starfsmanna sinna samhliða

tæknibreytingum. Menntun til ákveðinna starfa er þegar farin að flytjast inn í atvinnulífið – vinnustaðurinn á og þarf að vera námsstaður.

Áherslan á vinnustaðinn sem námsstað dregur ekki úr mikilvægi formlega skólakerfisins. Í grunnskóla og að hluta í framhaldsskóla eiga nemendur að læra það sem tekur langan tíma og það sem ekki verður lagt undir mælistiku um hæfni á ákveðnum sviðum.

Endurmenntun á vinnustað hefur gjarnan það markmið að starfsmaður tileinki sér færni við að ná tökum á nýrri tækni eða verklagi en markmiðið í formlega skólakerfinu er viðtækara.

●● Það tók símann 75 ár að ná til 50 milljóna notenda en Facebook 3,5 ár að ná til sama fjölda.

Vinnumarkaður framtíðarinnar Þrátt fyrir hraða nútímans verður sumt ekki numið á hraðferð. Færni í tónlist, tungumálum og íþróttum verður aðeins náð með áralangri ástundun.

Formlega skólakerfið þarf að undirbúa fólk fyrir sibreytilegan heim. Þeir eiginleikar sem vinnumarkaðurinn mun kalla eftir í framtíðinni eru framúrskarandi samskiptahæfni, hæfni til að takast á við breytingar og tileinka sér ný viðhorf og tækni, hæfileiki til að vinna með öðrum, sveigjanleiki og gagnrýnin hugsun.

Fram undan eru spennandi tímar og yngri kynslóðir mæta nýjum áskorunum með opnum huga og tileinka sér nýja tækni um leið og hún er aðgengileg. Í áskorunum tæknibyltingarinnar felast endalaus tækifæri fyrir atvinnulífið sem nýta þarf í góðri samvinnu aðila vinnumarkaðar og stjórnvalda.

Takk, strákar!

Helga Hlín Hákonardóttir
hdl., meðeigandi
Strategíu og
FKA-félagsskona

Ég er búin að ætla að skrifa þessa grein í nokkra mánuði. Allt frá því að ég fékk hálf-gert menningarsjökk á ráðstefnu í Lúxemborg þar sem ég var í panel

og ræddar voru leiðir til að auka hlut kvenna í fjármálaheiminum. Ég vissi alltaf að við konur á Íslandi hefðum haft það gott um langt skeið miðað við konur í öðrum löndum. Þó með þeim fyrirvara að við erum auðvitað ekki komin í land og jafnrétti verður á dagskrá enn um stund.

En ég hafði sem sagt ætlað mér að beina konum í auka sæti stjórnandans sem bæri ábyrgð á staf-rænni þróun fjármálafyrirtækja. Starfið væri óskrifad blað og engin staðalimynd sæti þar. Konur eru

enda kaupendur að 80% af vörum og þjónustu til heimilanna og eiga aldeilis að geta sett sig í spor neytenda og þróað „outside in“ lausnir og landað slíkum stjórnunarstöðum.

Hvort þetta ráð mitt gagnist einhverri þeirra veit ég ekki. Ég var hins vegar umsvifalaust rífin aftur í tímann þar sem raunveruleika þessara evrópsku kvenna er að finna. Þær voru ekki alveg komnar á þennan stað og þurftu önnur ráð. Því þær fresta barneignum – enda lýkur frama konu þegar hún eignast

barn með manni sínum. Konum er borgað fyrir að vera heima að sinna börnum. Dagvist kostar augun úr. Þær mega ekki tala um jöfn laun kynja innan vinnustaðarinnar því þá er gert grín að þeim. Femínisti, er hrópað – sem er það versta sem heyrir. Þær komast ekki í æðstu stjórnunarstöður. Þær eru að bugast af heimilishaldi þótt þær gegni áhrifastöðum og eigi vel viljandi eiginmenn. Þannig er bara menningin. Þetta er svolítið bara þeirra mál. Og svo framvegis. Út af svolitlu. Það rauk úr hausnum á mér á

heimleiðinni. Hvers vegna í fjáranum er Ísland komið svona langt á undan öðrum Evrópulöndum?

Niðurstaða mín var sú að sama hversu hörð kvenréttindabaráttan getur orðið – þá gerist lítið án þess að strákarnir taki þátt. Og ekki mis-skilja mig – ég ber ómælda virðingu fyrir kvenréttindakonum og lít sannarlega á mig sem slíka. Barátta er gott hreyfiafl – en einhliða átök ekki. Samskipti og samstarf eru lyk-illinn að góðri baráttu. Og í henni hafa íslensku strákarnir tekið þátt. Takk fyrir það, strákar.

LÁTTU ÞÉR FRÁBÆRT ÚRVAL AF RÚMUM, SÓFUM OG HVÍLDARSTÓLUM LÍÐA VEL *um jólin*

**HENSON
DESIGN**
Gæðarúm í miklu úrvali

Öll sæti
og bak
stillanlegt

RICCARDO rafstillanlegur tungusófi

BRUNSTAD
NORRØYR

Brunstad
hvíldarstóll

Öll sæti
stillanleg

ISABELLA hægingdasófi.
Sjá nánar á lur.is

Stillanleg
rúm

Svefnsofar í miklu úrvali og mörgum
litum. Nokkrar stærðir í boði.

CALIA
ITALIA

CALIA
ITALIA

JACOB stóll frá Calia Italia

SITTING VISION
hvíldarstólar

Öll sæti
stillanleg

ERMES hægingdasófi. Sjá nánar á lur.is

Stillanlegur
höfuðþúði

GRACE hægingdastóll

ORACOL tungusófi

CALIA
ITALIA

BUGATTI®
ITALY

RÚM • SÓFAR • HVÍLDARASTÓLAR • HEILSUKODDAR • LJÓS • HÚSGÖGN • GJAFAVÖRUR • BORD • SÆNGUR

VERIÐ VELKOMIN Í HEIMSÓKN

SUÐURLANDSBRAUT 24, 108 REYKJAVÍK
Opð alla virka daga 10-18. Lau. 11-16

554 6969 | lur@lur.is | www.lur.is

LUR
BETRI HVÍLD

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Íslenskt eða erlent

Jón Gnarr skrifaði frábæran pistil í vikunni um ágæti og mikilvægi íslenskrar sjónvarpsframleiðslu. Þar benti hann á að RÚV þjónar ekki almannahagsmunum með sýningu á erlendu Hollywood-efni, heldur ætti í raun að draga úr kaupum á slíku efni og gera innlendri dagskrárgerð enn hærra undir höfði.

Jón bendir á að óhagkvæmni sé í því fölginn að RÚV kaupi handrit að innlendu efni utan úr bæ og láti síðan framleiðslufyrirtæki um alla framleiðsluna. Þvert á móti væri hagkvæmara ef innandyrja væri sérstakt þróunarsvið sem ynni úr góðum hugmyndum og skilaði handritum í framleiðslu. Þeim handritum sem þaðan kæmu mætti svo koma til framleiðslufyrirtækjanna sem að endingu myndu skila fullunninni vöru. Þannig fengist ekki bara fram hagræðing, heldur myndi RÚV einnig njóta ríkari verndar hvað varðar rétt á því efni sem framleitt er til sýninga á RÚV.

Nú er ljóst að fólk sem þekkir til sjónvarpsbransans á Íslandi leggur við hlustir þegar Jón talar, enda er hann mögulega sá maður sem allra mest hefur lagt til íslenskrar dagskrárgerðar á undanförunum árum. Nægir þar að nefna hlutverk hans í Vaktaseríunum svokölluðu, kvikmyndina Bjarnfreðarson og áramótakaupið síðasta.

Eitt í pistli Jóns vakti athygli og það var sú játning að hann nálgist sjónvarpsefni á erlendum streymisíðum gegnum krókaleiðir. Nefndi hann sérstaklega efni frá HBO. Engu er líkara en að Jón hafi gleymt sér eitt augnablik en Stöð 2, sem nú er í eigu Fjarskipta, er einkaleyfishafi á HBO-efni á Íslandi. Jón er því í raun að jata á sig ólöglegt athæfi. Enginn skyldi ætla að þetta sé annað en yfirsjón eða hugsunarleysi hjá Jóni, en í þessari litlu setningu hans kristallast samt afstaða margra til réttinda á affreyingarefni. Fólk spáir ekki í að með því að fara krókaleiðir er verið að snúða höfunda, leikara og fleiri.

Þetta veit Jón vel og hefur fundið á eigin skinni. Hvað ætli Vaktaþáttunum hafi verið halað oft niður án þess að greitt hafi verið fyrir? Þjófnaðurinn er engu léttvægari þótt erlendir aðilar eigi í hlut. Munurinn er bara sá að auðveldara er að setja sig í spor blanka íslenska leikarans, frekar en aukaleikara í bandarískri stórmynd sem vart á fyrir salti í grautinn. Umhugsunarvert.

Guðjón Rúnarsson til Atlantik

Guðjón Rúnarsson, fyrrverandi framkvæmdastjóri Samtaka fjármálaframtækja (SFF), hefur tekið til starfa hjá lögmannsstofunni Atlantik Legal Services.

Guðjón, sem er lögfræðingur að mennt, var framkvæmdastjóri SFF og forvera þeirra allt frá árinu 2000 en lét þar af störfum í september í fyrra. Hann var skipaður formaður fimm manna nefndar síðastliðð sumrar sem hafði það hlutverk að fara yfir niðurstöður starfshóps um aðskilnað viðskiptabanka-

Guðjón Rúnarsson, fyrrverandi framkvæmdastjóri SFF

og fjárfestingarbankastarfsemi. Átti nefndin að taka afstöðu til þess hvort ástæða væri til að gera breytingar á núverandi skipan mála og skila tillögum til fjármála- og efnahagsráðherra.

Lögmannsstofan Atlantik hagnaðist um tæplega 33 milljónir á árinu 2016 og námu tekjur félagsins samtals 194 milljónum. Á meðal starfsmanna stofunnar eru lögmennirnir Benedikt Einarsson, Eiríkur Elis Þorláksson og Bogi Guðmundsson. – hae

03.12.2017

Við eiginlega markaðssettum vörurnar fyrir þá [Costco] hérna á Íslandi og ég held bara að þeir hafið verið að fylgjast með okkur.

Jón Gerald Sullenberger, eigandi Kosta

www.pwc.is

Hvað eru verðmæti fyrir þig?

Verðmæti í fyrirtækjarekstri geta verið margskonar, bæði persónuleg og fjárhagsleg. Mínnka áhyggjur, útvista bókhaldinu, stækka reksturinn, lágmarka áhættu, hagræða, auka hagnað.

Það er sama hverskonar verðmætum þú sækist eftir, PwC aðstoðar þig við að skapa þau.

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðipjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sínum við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvolsvöllur